

BUGOJNOKIO VAM PRIČA

Malo me boli ovo oko što mi je sinoć bilo otvoreno, ali ja sam opet sretan!

Danas tri predstave.

Bit će dosta novih drugara.

Vidim družinu iz osnovnih škola.

Mala raja sa svojim učiteljicama.

Sretni i nasmijani kao i ja, čekaju početak predstave „Olovni vojnik“ naših prijatelja iz Sarajeva.

Godinu dana čekam da ih opet vidim.

I gle čuda, opet su me oduševili!

Marioooo ario rio io oooo zna znanje.

Zatim „Djedova priča“ raje iz Osijeka u izvedbi sjajnog Ivica Lučića.

Tužna priča o toplini odnosa između djeda i unuka.

Ali Lea, unukova prijateljica ga odvodi u neki drugi svijet, daleko od djeda.

Ne želim više da budem tužan, djeca treba da su sretna, da se smiju, da se igraju...

Eno, vidim, pristiže nam i malo veća raja, učenici, budući medicinari. Nadam se da lutke neće padati u nesvijest, pa da i oni imaju posla.

Došli su da zajedno gledamo „Savršen život“.

Naslov obećava.

I, zaista, vrhunska predstava.

Neki kažu nema lutki, a ja gledao samo u šoljicu koja šeta po stolu. I meni se piye kafa!

Ne bih smio, ali mislim da će napraviti sebi jednu da me drži budnim do sutra!

Žao mi je što su nam lutke iz Makedonije i Hrvatske bolesne. Želim da nam brzo ozdrave.

Ali, ipak, sutra je poseban dan, zato sam još sretniji. Moji mali drugari iz Eko Arta izvode svoju predstavu.

Posebni su jer su moji.

Čekam vas i sutra!

Voli vas vaš Bugojnokio.

OKRUGLI STO “OLOVNI VOJNIK” POZORIŠTE MLADIH SARAJEVO

Strajo Krsmanović je predstavio ansambl Pozorišta mladih, koji su stari znaci Bugojna te pohvalio sjajnu izvedbu „Olovnog vojnika“. Pozvao je članove Dječijeg žirija da prenesu svoje utiske o predstavi. **Noa Džolan** je rekao kako mu se svidjelo sve, a posebno lutke. **Una Ugarak** je istaknula kraj kao najljepši momenata, posebno balerinu i vojnika. **Amer Sušić** je pohvalio scenografiju i mijenjanje perspektiva u predstavi: pravi život i svijet lutaka. **Naida Bušatlić** se složila sa ostalima otkrivši da je gledala ovu predstavu i ovaj put joj se više svidjela. Za **Emraha Bušatlića** je posebno upečatljiva bila scenografija i njen način pomjeranja. **Asji Ugarak** se najviše svidjele lutke.

Strajo Krsmanović je podsjetio prisutne da je Mario Drmać, diplomirani lutkarski režiser, što je veliki doprinos i za lutkarstvo i za Pozorište mladih čiji su članovi prošli različita pozorišna iskustva, imali mali zastoj kad je u pitanju lutkarska scena, ali se suvereno vraćaju istom i nagovještavaju pozitivne stvari.

Ismir Fazlić, direktor Pozorišta mladih, je čestitao glumcima na izvedbi s obzirom da je ovo veoma kompleksna predstava koja zahtijeva veoma jaku koncentraciju glumaca. Kako je i obećao, svake godine imaju bar jednu lutkarsku produkciju i već je najavio učešće na sljedećim susretima sa „Ježevom kućicom“. Nada se da su na dobrom putu jer se vode devizom da glumac može sve i zato se trude da budu još bolji.

Strajo Krsmanović je uočio da glumce nije štedio njihov kolega Mario, jer je vidljivo da su morali puno raditi, a izmjena perspektiva prelaska iz drmaskog u lutkarski svijet je veoma zahtijevna.

Belma Lizde Kurt je potvrdila ovu konstataciju istakнуvši da se veliki posao dešava i iza scene paralelno sa scenom iako se ne vidi. **Alma Merunka** je dodala kako i tehnika ima veoma važnu ulogu u samom procesu i realizaciji predstave i nikako ne smije niko od njih pogriješiti, tako da je preciznost i tačnost jedan od glavnih uslova u predstavi.

Sanin Milavić je rekao da je publika u ovakvim predstavama veoma zahtijevna te svaki kompliment im puno znači, a njemu je bila čast igrati pred bugojanskim publikom. **Milivoje Mlađenović**, koji prvi put gleda Pozorište mladih, smatra da je ovo veoma atraktivna i likovno moćna predstava koja počiva na dobroj ideji sa divnom pričom o majstoru igračaka, ali je ovo istovremeno i lijepa priča o lutkartsu kao i priča o ljubavi. Istaknuo je kvalitet predstave u divnoj paraboli o ljubavi i moćnoj sceni koja je mogla pasti u zamku iritantnosti, ali nije. Uočio je da je u drugom dijelu predstave artikulacija i diktacija u padu što je u jednom momentu prelazilo u kakofoniju, a nije siguran da li je to do tehnike. Također, smatra da je predstava bila pomalo zatrpana scenskim znakovima. Dječiji glasovi iz offa poremete živu riječ iz prvog plana, mada u pojedinim scenama tekst i nije bitan koliko je bitna njihova scenska igra. Posebno mu se svidjela scena „sna“ koja je fascinantna poslije koje slijedi realizacija realnog svijeta što je privlačilo dječiju publiku. Čestitao je ansamblu istakнуvši njihovu ozbiljnost i predanost u radu. Ismir Fazlić je donekle opravdao probleme u čujnosti zbog promjene prostora jer je njihova scena mnogo manja u odnosu na salu KSC-a.

Toni Leaković je čestitao ansamblu rekavši da je imao osjećaj kao da gleda neki crtić uživo. Po njegovom mišljenju bilo je fascinantnih i čarobnih scena kao npr. scena „ulaska ribe“. Složio se da je čujnost, posebno na kraju predstave, bila slaba te mu je promaklo nekoliko dijelova, a to su svakako tehnički problemi. Lijepo su animirali lutke, posebno u sceni kada vojnik pada u vodu kao i animaciju balerine gdje je uočljiva gracioznost pokreta iako je animiraju samo dva glumca a i animaciju čudovišta. Sugerisao im je da bi bilo dobro da u sceni sa miševima ubace više animatora, a ne samo jednog jer su miševi veoma zanimljivi i trebalo bi ih više iskoristiti. Sanin Milavić se složio sa Tonijem L. ali je otkrio i nemogućnost takve realizacije zbog skučenog prostora na njihovoj sceni pa su morali „žrtvovati“ animatora da bi napravili neki kompromis, odnosno dobili na likovnosti, a Alma Merunka je dodala da su i lutke pravljene tako da je nemoguće da ih više glumaca animira.

Nedžad Maksumić je rekao kako je jako sretan jer Pozorište lutaka radi sa lutkama tako da se mogu više gledati i razmjenjivati iskustva. Dobro je što imaju Marija kao lutkarskog režisera, a za ovu predstavu je rekao da se vidi da je diplomska jer je u njoj stavljen „sve i odjednom“. Smatra da je animacija pomalo neujednačena mada je entuzijazam glumaca vidljiv. Uvod je malo predug i trebalo bi ga zbiti te bi i predstava trajala kraće. Tačno da podsjeća malo na crtani film, i ma koliko to bilo interesantno, lutke se trebaju odmaknuti od crtića. Velike lutke su impresivne, ali teško da bi mogle stati na neku manju scenu tako da im je predložio da u buduće vode računa i o tome da bi mogli predstavu prilagođavati raznim prostorima. Vidljiv je zanos kod glumaca i koliko uživaju dok igraju i kako rastu zajedno sa djecom.

Vahid Duraković smatra da ovo jeste ozbiljna predstava koju su prihvatile i djeca i odrasli, ali u dramaturškom smislu ima problema te im je sugerisao redukciju i riječi i scenskih pokreta kako bi imali poetičniju scenu i jasnoću. To je, naravno, opaska reditelju koji reduciranjem ne bi umanjio samu priču.

Milivoje Mlađenović je pohvalio još jednu bitnu stvar ovog ansambla: da u glumačkoj igri nema nimalo „ulizivačkog“ što se često može vidjeti u lutkarskim predstavama, i moguće da je to zbog toga što su oni dramski glumci i tu tekvinu glumačkog zanata čuvaju. **Dubravka Zrnčić Kulenović** je rekla kako treći put gleda ovu predstavu i kako je uočljivo i za veliku pohvalu njihova fokusiranost na zadatku te konstatovala da predstava raste. Složila se sa Vahidom Durakovićem da predstava ima problema sa dramaturgijom. Sugerisala je organizatorima da na ovakvim predstavama ograniče broj publike jer djeca iz nekih uglova dobro ne vide te tada bivaju dekoncentrisana i stvaraju buku. Pohvalila je kolektivnost ovog ansambla koji je ključni faktor u lutkarstvu jer ako samo jedan glumac negdje pogriješi, sve se uništava. Animacija balerine je posebno lijepa jer bez obzira na trapavost lutke, njen ples je bio elegantan. Miševi – lutke se nisu dovoljno čuli te se složila da je u njihovoj u animaciji bilo bolje da je bilo najmanje dvoje.

Strajo Krsmanović se još jednom zahvalio Pozorištu mladih na lijepoj predstavi.

KNJIGA UTISAKA

Ekstra

Najbolja

Wau!

Top

Svaki put oduševe!

Odlično

Ekstra

Najbolja predstava

Jako zabavna predstava

Bilo mi je lijepo

Nikad ništa bolje nisam vidjela

Svaka čast glumcima

Jako mi se svidjela

Bila je super, najbolja predstava

Fino predobro

Odlična je predstava

Sve pohvale

Prekrasno

Preljepo i predivno

Odlično je i osjećajno

Lutke su odlične

Grmi!

Odlično!

Najdraža

Baš mi se sve svidjelo, a posebno kraj

Lutke su top!

Previše dima, ugušio sam se!

Bolja nego prošli put

Top!

Jedna od najboljih lutkarskih predstava!

Top!

Odlično!

Super!

Volim

Predobro!

RAZGOVOR SA DIREKTOROM

POZORIŠTA MLADIH SARAJEVO

ISMIR FAZLIĆ

Možete li nam reći kakvi su utisci s predstave?

Pa utisci su evo, kao i prošle godine, drago nam je da tu lutkarsku čaroliju predstave „Olovni vojnik“ možemo ponovo prikazati u Bugojnu. Prošle godine na susretima, a ove godine na dvanaestim bijenalima i evo nekako kako sam obećao neke 2020. godine da će Pozorište mladih biti redovan učesnik na susretima u Bugojnu. Svake godine jedna ili dvije produkcije lutkarske predstave uz ostali rad dječijih dramskih predstava i predstava za večernju publiku, uspijevamo uraditi minimalno

jednu lutkarsku produkciju i nadam se da ćemo pred zimu imati novu predstavu, a već mogu najaviti za iduće godine, za susrete da smo uradili lutkarsku predstavu „Ježeva kućica“. Nadam se da ćemo se družiti i iduće godine u septembru, u Bugojnu.

Kako saradujete sa školama i imate li gledalaca kada je u pitanju dječija scena?

Što se tiče dječije lutkarske scene, vjerujte, redovan termin naš, za publiku, je nedjelja u 11h. Ako ne kupite ili rezervišete ulaznicu do utorka, teško da možete pogledati. Stvarno što se tiče toga, ne da smo prezadovoljni, čak razmišljamo da uvedemo drugi termin nedjeljom, međutim, vidite da su predstave malo teže i glumci bi fizički možda mogli izdržati, ali dode do znojenja, do mokrih kostima, tako da je malo teže to produksijski izvesti. Mi stvarno možemo biti zadovoljni s odzivom publike. Neki „klik“ se desio i nešto smo zanovili produkcije dječijih predstava, ali ta sama korona, kao da je inat neki proradio kod publike tako da, tu smo stvarno na slatkim mukama. Što se tiče škola, ja ne znam, ovo se neće vjerovatno u Sarajevu gledati, ali izvinio bih se svim tim direktorima i nastavnicima bosanskog jezika. Sad mi, u ovom momentu, sigurno imamo 15 škola koje čekaju termine od nas. Nažalost, najviše smo oskudni sa ljudskim resursima. Trudimo se i da gostujemo na festivalima, da pokažemo i publici van Sarajeva naš rad tako da vrlo, vrlo teško možemo odgovoriti svim zahtjevima jer Sarajevo je ipak malo veći grad, imamo oko 150 osnovnih škola. Vrlo, vrlo teško izlazimo na kraj da zadovoljimo svu potražnju

tako da, trudimo se koliko možemo, stalo nam je da se pojavimo na festivalima, kako u BiH tako i u regionu. Pred sami godišnji odmor bili smo u Kotoru na festivalu. Sezonu smo, nekako, zvanično otvorili trećeg septembra na festivalu u Somboru. Bili smo na InBox festivalu u Novom Travniku, sad na festivalu u Bugojnu. Nakon Bugojna odmah idemo 18. u Zagreb na PIF, također naša lutkarska predstava. Po povratku idemo FLUM, Festival lutkarskih umjetnosti Mostar, onda smo na festivalu u Istočnom Sarajevu. Septembar mjesec, možemo reći da imamo nekih osam gostovanja na festivalima i da je faktički samo da se presvučemo kući, iz auta u auto i idemo na put.

Jesu li vas prepoznali nadležni, kada je riječ o Sarajevu, s obzirom da ste vi jedini koji rade predstave za najmlađu publiku?

Što se tiče nadležnih, nisu oni prepoznali tu dječiju kulturu. Nekako u zadnje dvije ili tri godine poraslo je interesovanje i uspjeli smo neke finansijske budžete povećati malo u saradnji sa Ministarstvom kulture i sporta i Vlade Kantona. Nama je najveći problem, svih pozorišta, ljudski resurs. Nema novog zapošljavanja, mi smo svi negdje 40+, najmlađi uposlenik ima 37 godina u Pozorištu mladih, što je malo absurdno. Prosjek nekih godina je 51 ili 52. Tu smo deficitarni i tu ne možemo da odgovorimo. Vrlo je teško kad uzimamo vanjske saradnike, teško je to finansirati. Vidite naše produkcije i to košta sve. Globalno je sve poskupjelo i materijali za izradu, i scenografije, i rekvizite. To su neki problemi s kojima se suočavamo, ali naše je da radimo. Znali smo nekada napraviti predstavu za 0 maraka, nekad napravimo predstavu od 30 000 hiljada.

S obzirom da je ovo lutkarska produkcija predstave, a mi u BiH nemamo akademiju specijaliziranu za lutkarstvo, vaši glumci su, na neki način, samouki, ali u svakom slučaju vi ste sada jedino pozorište koje ima svog režisera kada je riječ o lutkarstvu?

Imamo sreću da je naš glumac prvak drame Pozorišta mladih, Mario Drmać, završio lutkarsku režiju u Osijeku, također imamo i svog kućnog reditelja koji radi dječije dramske predstave i predstave za odrasle. Možda smo jedini, sigurno, i u regionu koji imamo dva reditelja u ansamblu.

Jesu li glumci zainteresovani za lutkarstvo?

Mi smo plaćeni od ovog društva da radimo ono što najviše volimo i najbolje znamo i, nekako, ja sam u pozorištu naučen da glumac može sve. Velika je prednost u odnosu na neke druge ansamble ipak govor i sama pojava na sceni profesionalaca, glumaca. Nedostaje tu sad tehnike, animacije, ali samo radom i vježbom, mislim da će doći to s vremenom da budemo konkurentni i ostalim lutkarskim pozorištima koji su samo profilisani da rade lutkarske predstave.

RAZGOVOR SA GLUMCEM

SANIN MILAVIĆ

Predstavite nam ukratko sebe, svoje pozorište i Vaše iskustvo kao člana!

Ja sam Sanin Milavić, glumac „Pozorišta mladih Sarajevo“. Član sam ansambla od 2007. godine, što možda mene kvalificuje da budem glumac „Pozorišta mladih“. Drugi put igramo ovu predstavu, prošle godine smo igrali na Festivalu lutkarstva, ove godine na Bijenalu. Mnogo nam je draga da smo opet ovdje, pogotovo radi vaše publike, koja ne da je, što se kaže školovana, nego divno secira predstave. Baš je i odgovornost,a i zadovoljstvo igrati pred njima.

Kako je tekao proces nastanka predstave, te same uloge u toj predstavi?

U suštini ono što kralji lutkarstvo, je ta precioznost. Jako puno smo vremena posvetili uvježbavanju pokreta, istraživanju lutke, šta ona može napraviti sve u namjeri da je oživimo u svog lika. U vodstvu redatelja Maria Drmaća sam nekako radio na autoritetu lika, koji bi pokušavao da svako malo srušim. On je neko ko se predstavlja da je najbolji, najpametniji, a zapravo je najsmotaniji i najmizerniji od njih svih. Bilo je zaista uživanje raditi takvog lika.

Kakav je individualni osjećaj, a naravno i Vašem ansamblu nastupati u najpozorišnjem gradu i našem 12. Lutkarskom bijenaluu?

Tako je, upravo kao što sam maloprije rekao velika odgovornost i užitak je nastupati u najpozorišnjem gradu. Ova publika zna šta je teatar od malih nogu do najstarijih, znaju šta je dobar teatar i ne daju se prevariti. Odgovornost i zadovoljstvo su nekako najbitniji osjećaji koje bih izdvojio.

FOTOGALERIJA SA PREDSTAVE

“ OLOVNI VOJNIK”

OKRUGLI STO
“DJEDOVA PRIČA”
DJEČIJE KAZALIŠTE “BRANKA MIHALJEVIĆA”
U OSIJEKU

Strajo Krsmanović je predstavio dragog gosta i prijatelja Ivicu Lučića, koji je izveo monodramu po tekstu i režiji Maje Lučić. Odmah na početku je imao dva pitanja za Ivicu Lučića: ima li veće ljubavi od ljubavi djeda prema unuku i otkud „Lea“? **Ivica Lučić** je prenio pozdrave svima od Maje Lučić koja je poručila da ih sve mnogo voli. Ova predstava i emocija sa scene ga jako iscrpi jer je i sam djed u privatnom životu tako da je pomisao na gubitak najdražeg bića iscrpljujuća. Svi poznajemo Maju kao pozitivnu ličnost pa je zato malo neobično otkud „Lea“. Inače, Maja je ovu predstavu radila za njegovu obljetnicu 30-ogodišnjeg rada u pozorištu i dogovor je bio da će ona napisati tekst i raditi režiju, ali i uključiti njegove tekstove (pjesmice). Svidio mu se tekst do posljednje četvrtine kada se osjećao baš teško, ali to je prosto došlo od nje i srećom da je to samo imaginacija.

Strajo je istaknuo indirektnu igru sa imaginarnim likom i pitao Ivicu koliko je takav način igre zahtijevan i težak. Ivica Lučić je rekao da svaki predmet predstavlja glavnog lika Kristijana, a kroz igru djed se prisjeća svog unuka. On kao glumac to osjeća, odnosno zamišlja dječačića u predmetima.

Naida Bušatlić iz Dječijeg žirija je pohvalila glumca, posebno kad se obraćao predmetima koji su postajali lik, a s njom se složila i **Asja Ugarak** rekavši da joj je sve bilo super.

Dino Gluhović iz Mostara je rekao kako je upoznat sa procesom predstave iz razgovora sa Majom Lučić i sad je napokon gledao, prosto ga je ostavila bez daha. Način igre glumca je dokaz da je u dobroj formi jer su mu svi pokreti veoma tačni.

Ivica Lučić je rekao da je rad sa Majom, koja mu je kćerka, bio i izuzetno težak, ali i izuzetno lijep. Radili su profesionalno, a u pauzama ona je bila kćerka koja se brinula o njemu. Uspjela je da iz njega izvuče maksimum i mada se žalio na svoje godine, Maja nije odustajala da ga natjera da uradi ono što je zamislila.

Anja, studentica glume, je rekla kako je vidljivo da glumac uživa na sceni, sve je tačno, odnosi djeda sa Kikijem i zato je presretna što je gledala ovu predstavu.

Amar Galešević iz Tuzle je općinjen energijom glumca na sceni. Interesovalo ga je da li je od početka procesa zamišljeno da Kiki bude predmet ili je to nastajalo u samom procesu, na šta je Ivica Lučić rekao da je od samog početka tako zamišljeno. Maja je imala tačnu zamisao kako sve treba izgledati. Njemu je pomalo bio problem u tome što su predmeti sitni i publika ih na velikoj sceni ne vidi pa kako je on i producent predstave, morao je prilagođavati predstavu i postavljati je na manjem prostoru.

Toni Leaković je rekao kako je puno puta gledao Ivicu na sceni i da se i ovaj put vidi da je cijelo vrijeme unutra i da uživa u tome. Jako mu se svidjela brižljivo birana scenografija koja je i simbolična (krevetić i stolica na ljunjanje, djeca i starci). Posebno je prekrasna scena kada djed uspavljuje unuka Kikija. Njemu, doduše, malo nedostaje „Lea“ jer se samo jednom spomene ko je zapravo ona i možda se to dovoljno ne čuje. Sve ostalo mu je jako dobro.

Milivoje Mlađenović se nadovezao na Tonijevo izlaganje te pomenuo bitan momenat u predstavi koji je jedna vrsta dramske opruge kad je izgovorena riječ „Lea“ kako je publika snažno reagovala. Ovo je za njega jedna poetska predstava neuobičajne forme, monodrama, koja je vrlo nezahvalna i opasna za igru. Refren u predstavi „odrastanje nije najvažnija stvar u životu“ zaokružuje priču u poetsku. Također, ona pripada predstavama koje se bore protiv tabua u predstavama za djecu i pokazuje jedan od načina da se nježno, ali potresno, uđe u najrealnija pitanja čovjekove egzistencije. Pjesme utkane u tekst djeluju divno i doprinose snazi uvjerljivosti.

Vahid Duraković se pozvao na knjigu Edija Majorona „Vjera u lutku“ i konstatovao da je Ivica glumac koji vjeruje u lutku i to je najbolje od svega jer publika to vidi.

Aleksandar V., student dramaturgije, je primijetio da je na fantastičan dramaturški način ispričana priča jer u uvodu nam je naznačen sam tok priče. Čestitao je Ivici na divnoj glumačkoj bravuri zaključivši da se u tijelu Ivice vidi duh Kristijana.

Ismira Mašić, studentica dramaturgije, se prisjetila čuvene rečenice koja kruži na akademijama „manje je više“ i da je ova predstava najbolji pokazatelj toga. Moć priče je bitna, a ne scenografija koja ponekad ima namjeru da fascinira publiku i na taj način sakrije propust priče. U ovoj predstavi je sve lijepo i tačno, i ona je ljubitelj upravo ovakvih predstava.

Nedžad Maksumić je za predstavu rekao da je topla i lijepa, nastala iz ljubavi, pohvalio je sredstva kojima se služi glumac da ne bi sebe stavio u prvi plan, već samu priču. Moto predstave pokazuje i dvije istine: prva da je glumac onaj koji krije u sebi dijete, i druga dijete koje nije nikad odraslo jer nije moglo.

Divni su tajni putevi koji vode publiku kroz predstavu i na kraju je zalede pred spoznajom, teškom i tragičnom. Ovo je dokaz koliko glumac može svojom ljubavlju prema glumi sa minimalnim sredstvima, i iskrenošću postići.

Ivica Lučić se zahvalio svima prisutnima na komentarima i sugestijama i obećao da će opet doći u Bugojno.

KNJIGA UTISAKA

Jako poučna predstava, djedova iluzija i ljubav je prikazana u svakom momentu na predobar način

Predivna predstava koja uvijek će podsjetiti na radost glumačke igre.

Svaka čast!

Jednostavno i predivno.

Od početka do kraja super.

Mnogo predivna predstava, najljepše predstave gledam ovdje.

Meni je predstava bila predivna.

PREDOBRO!!!

Najbolja do sad

Komedija, a ujedno i tužna predstava.

Zanimljiva predstava, veoma tužna!

Kraj je bila kap koja je prelila čašu.

Pretužno 😞

Bila je super ali jako tužna 😞

Najljepša predstava, dirljivo!

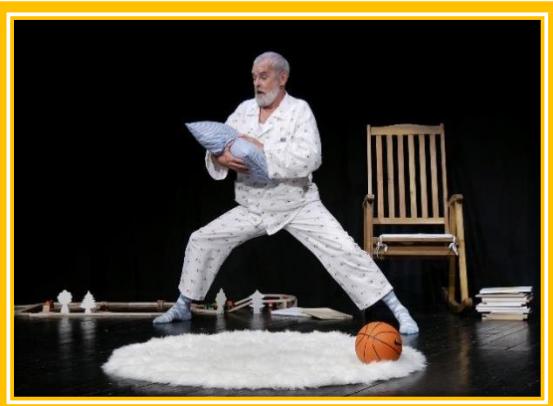
Maestralno ❤️, Ivica vladar scene.

BILO TOP!

Odlična je, ali jako tužna.

FOTO GALERIJA SA PREDSTAVE

“DJEDOVA PRIČA”

OKRUGLI STO
“SAVRŠEN ŽIVOT”
AKADEMIJA ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

Strajo Krsmanović, moderator okruglog stola, pozdravio sve prisutne i poželio dobrodošlicu ekipi iz Osijeka i zamolio Saru da kaže nešto o samoj ideji i realizaciji same predstave.

Sara Lustig, režiserka predstave, kaže kako je ovo bila ispitna predstava i da inače voli klasično lutkarstvo. Nakon napisanog teksta imali su dosta izmjena i na kraju su došli do konačnog ishoda. Ističe kako je imala slobodu da radi sve što je htjela sa mentoricom, Tamarom Kučinović.

Strajo Krsmanović dodaje da je ovo originalna predstava o muško-ženskim odnosima iz patrijarhalnog ugla poznavanja žene. Zamolio je nekog od glumaca da kaže nešto o samom doživljaju igranja predstave.

Matko Trnačić dodaje da je bilo prekrasno i zabavno iskustvo. Improvizacije su trajale satima da bi se na kraju došlo do ove postavke predstave jer je bilo potrebno izanimirati predmet tako da ga u suštini ne animiraš.

Laura Kolesarić se složila sa kolegom da je bilo divno iskustvo i što je najvažnije, sve je bilo opušteno.

Milivoje Mladenović, član stručnog žirija, ističe da je prikazana sudbina žene od rođenja do starosti. Ima skrivenog i neskrivenog erotizma, ali nije napadan. Sve je svedeno na onaj kutak gdje je ženska sudbina zapetljana, a to je kuhinja. Tu izbija sav onaj pritisak. Na kraju je dodao da je ovo jedna zaista uzorna predstava koja ima savršen put do velikog uspjeha.

Vahid Duraković je istaknuo jednu zanimljivost, a to je potencijal unutar teksta po pitanju dimenzije odnosa oca i kćerke gdje postoji taj jedan potencijalni seksualni odnos koji i sam Frojd analizira jer bi se moglo produbiti sa tim da predstava ne završi toliko jednostavno.

Matko Trnačić dodaje da su se bavili tim temama tokom studija, a kada je radio na ulozi i sam je razmišljao o tim temama i zasigurno da postoji taj neki odnos između oca i kćerke jer je očeva želja da kćerka bude kao majka i stoga je gleda na poseban način. Prisutno je to neko patrijarhalno i feministično u odnosima unutar porodice.

Strajo Kršmanović ističe da je važno promisliti da li bi se trebalo ići u psihologiju u predstavi ili se baviti sistemom, kao što je slučaj u ovoj predstavi.

Sara Lustig je dodala kako smatra da se može još dalje ići u samoj dramaturgiji, ali da je ovo ipak bila samo ispitna predstava te da njoj porodica u ovoj predstavi predstavlja samo sistem, a ne oca kao muškarca.

Dubravka Zrnčić Kulenović je čestitala ekipi na jednostavnosti i stilskoj usklađenosti, a posebno na tome što predstava ima mnogo značenja te na taj način bude maštu svakog gledaoca. Uspjeli su svojim jezikom doći do te jednostavnosti bez obzira na tu izazvanu emociju koju su svi imali. Ono što je važno u sklopu svake predstave je autorski stav uz samu ideju. Ako nema tog stava onda se dobije samo ilustracija priče, što se ovdje nije desilo.

Kćerka odlazi, majka ostaje i tu dolazi do onog patrijarhalnog momenta. Treba da dođe do klasičnog nasilja, "krvavog obračuna" jer je to realnost našeg društva. Živimo u vremenu nasilja, stoga se trebamo suprotstavljati i kroz umjetnost. Posebno je to u Bosni, gdje su naše žene "trpeće" i o tome treba progovorati. Pohvalila je to što kao ansambl stoji iza cijele ideje.

Nedžad Maksumić, član stručnog žirija, ističe kako mu je drago što se insistiralo na osmijehu jer se kroz cijelu predstavu tjeralo ženu da je osmjehnuta. Za pravi iskreni osmijeh nije bilo mjesta. Da ova predstava treba da ostane takva kakva i jeste, vidjelo se i u momentu kada je dječak donio zahvalnicu i dodijelio je muškarcu, a onda je on ipak dao kolegici, vjerovatno zbog "griže savjesti". Jedino sto se moglo predvidjeti jeste kako će biti iskorišten šampanjac. Pohvalio je i izuzetnu energiju koju su glumci donijeli i koju treba cijeniti.

Džana Ždralović kaže kako ranije nije imala priliku da gleda ovakve predstave do sada. Pohvalila je djevojke koje su pokazale sigurnost tokom igranja u predstavi.

Tara Jovanić je imala pitanje za žiri jer ona predstavu nije doživjela kao lutkarsku. Sve ono sa čašom posmatrala je kao simbol pa ju je zanimalo gdje je razlika između čaše kao lika i čaše kao simbola, kao i to je li žena u ovoj predstavi predstavljena kao lutka?

Strajo Kršmanović je dodao kako je glumac u pravilu i znak i davalac znaka. Lutka je znak, s animatorom je prenosilac znaka. Animacija ovih glumaca lutaka je nešto što ne vidimo fizički, nego je agens nastao iz ideje.

Senada Milanović je rekla kako već dugo gleda predstave sa osiječke Akademije i kada pomisli da su dosegli vrhunac i da nema dalje, oni je ponovo iznenade nečim novim i još zanimljivijim, čudesnim i aktuelnim. Sviđa joj se zaokruženost priče, početak i kraj je identičan. Razbijanje roze šoljice se može čitati na više načina jer kada razbija šoljicu, to može da bude simbol da ona puca po šavovima što postaje istovremeno razlog da majka reaguje.

Sara Lustig je dodala da nije slučajno stavila scenu silovanja i scenu rođenja kćerke, jer je to dijete produkt njenog otpora.

Amar Galešić se složio sa činjenicom da je djevojčica rođena kao otpor i to se vidi u sceni prskanja deterdženta, gdje prosipa više, troši više no što treba.

Mila, studentica iz Banja Luke je naglasila da smo svi svjedoci nekog novog perioda pozorišta kada je bilo više dramskih predstava, a mi sada gledamo kako glumci hodaju po dijagonalama bez emocija. Takve teme su negdje bliže mladim ljudima, a da su se dešavale neke dodatne scene nasilja, to bило već očekivano i klišejizirano.

KNJIGA UTISAKA

Rasturili!

Predobra sa dobrom porukom

Previše dirljivo

BEZ TEKSTA!!

BILO TOP!

Sinhronizacija ON POINT.

I SA MUZIKOM. TOP TOP TOP TOP TOP TOP

Jezivo!

Istina : (

Wav!

RAZGOVOR SA GLUMICOM

LAURA KOLESARIĆ

Predstavite nam sebe i Vaš akademiju!

Ja sam Laura Kolesarić, ovo je naša ispitna predstava na „Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku“ u režiji Sare Lustig koja nas je i pozvala da budemo sudionici predstave.

Kako je tekao proces nastanka predstave i kako ste doživjeli samu ulogu koju igrate?

Proces je tekao dosta spontano, radili smo kroz improvizacije, tekst je napisala redateljica. Krenulismo raditi iz ničega, kroz igre, kroz nekakve sitnice iz kojih smo napravili i likove. Znali smo da ćemo imati predmete kao lutkarsku tehniku. Najviše smo se bavili šta taj predmet može biti, i koja je simbolika tog predmeta. Što se tiče moje uloge, ja sam zapravo sitna, mala da bih igrala majku. Dok sa druge strane moja kćer je “cura” koja je i viša i jača od mene, te bi bilo relevantno da ona igra tu ulogu. Napravili smo taj mali obrat. Meni je ta uloga strašno draga, zbog emotivnog proživljavanja toga svega, i nekako mi je to došlo kao “close to home“. Bavila sam se tim položajem žena u današnjici, gdje su one i dalje potlačene. Htjeli smo putem predstave pokazati stav: „Izbori se, možeš, iako si u tom začaranom krugu prevlasti muškaraca!“ Puno smo se tim izbojem bavili, ja sam inače i plesačica tako da sam se jako trudila da to izgleda što realnije kroz pokret. Bilo je tu i puno udaraca, plakanja zbog bolova i drugih stvari. Samo sam željela ući u samu materiju i to što realnije prikazati. Odabrali smo takav medij, to jeste lutkarstvo koje je mnogo zahtjevnije od dramskog kazališta.

Kakav je Vaš individualni osjećaj, ali i osjećaj Vaših kolega predstavljati ovu predstavu kod nas?

Mi smo već drugu godinu ovdje, bili smo sa našim završnim ispitom, tako da je ovo nama zapravo poznat teren. Ljudi su nas strašno tu lijepo ugostili i tad, a i sad. Uvijek nam je drago vratiti se u Bugojno, upoznati nove ljude, gledati druge ansamble i drago mi je da ste ugostili baš Akademiju. Mislim da izlazi jako dobar produkt iz Akademije, težimo da radimo nove stvari koje dalje mogu samo rasti.

FOTOGALERIJA SA PREDSTAVE

“SAVRŠEN ŽIVOT”

DRUGI DAN BIJENALA

XII BUGOJANSKO LUTKARSKO BIJENALE
11.-15.9.2023.

**DANAS, 13.09. // U 16,00 // POZORIŠNA DVORANA
PRATEĆI PROGRAM**

**Dječije pozorište Eko Art Bugojno
PATULJAK TAJNOG IMENA
Prema priči braće Grim**

Režija: DP Eko Art

Igraju:

Jasmina Velagić
Iva Lučić
Zara Duvnjak
Hanah Hozić
Selina Hrvat
Adna Hamzić
Arijana Ždralović
Nejla Mujić
Asja Jahja

uz pomoć i podršku Ele, Jasmine, Danisa, Asmira i Adele

Izbor muzike: kolektiv DP Eko Art Bugojno
Kostim, scenografija, rekvizita: kolektiv DP Eko Art Bugojno

O PREDSTAVI:

"Šta nam sve može natovariti nevolje na vrat?

Hvalisavost...

I brzopletost.

A obećanje?

Šta vi mislite?

Mala grupa Eko Art vam ponovo priča važnu priču..

Igramo, maštamo, lutkamo... I pomažemo u nevolji."

Predstava je namijenjena djeci (uzrasta 5+) i obuhvata različite dramske tehnike i izraze: fizički i govorni teatar, kao i lutkarski: igru sjena (plošne/štapne lutke) i ginjol lutke.

O POZORIŠTU:

DP Eko Art već 20 godina kroz dramski odgoj inspiriše djecu i mlade da aktivno učestvuju u stvaranju kreativne i slobodne zajednice, u kojoj je svaka različitost i posebnost dobrodošla. Od 2010. godine, grupe mlađih istražuju i promišljaju njima važne teme i društvene pojave, ujedno razvijaju socijalne vještine i kritičko mišljenje. Kao rezultat, nastaju društveno angažovane predstave koje odlično komuniciraju sa mladom pubikom. DP Eko Art aktivno učestvuje u društvenim aktivnostima Bugojna i Bosne i Hercegovine. Dijelom je svih kulturnih, društveno-odgovornih akcija i mnoštva projekata/koprodukcija u BiH i regiji. Za svoj rad i 35 predstava, imaju više od 40 nagrada, pohvala i priznanja i preko 20 koprodukcija/teatarskih i mirovnih kampova u BiH i regiji.

DP Eko Art je višestruko nagrađivan za stvaralački, stručni i metodički dramsko-pedagoški rad, kao i za ukupan doprinos dramskom odgoju Bosne i Hercegovine.

SUTRA, 14.09. // U 11,00 // POZORIŠNA DVORANA
TAKMIČARSKI PROGRAM

OTKAZANO!

Pozorište lutaka Pinokio
(Srbija)

BAJKA O ZAČARANOJ
LEPOTICI
Slavčo Malenov

Režija: Slavčo Malenov

SUTRA, 14.09. // U 18,00 // POZORIŠNA DVORANA
TAKMIČARSKI PROGRAM

Teatro Mattita
(Slovenija)

BITI DON KIHOT
Matija Solce, Miguel de Cervantes

Režija: Matija Solce, Vida Cerkvenik
Bren

**SUTRA, 14.09. // U 10,00 // MALA SALA
PRATEĆI PROGRAM**

Akademija umjetnosti Banja Luka – Smjer dramaturgije

Scensko čitanje lutkarskog teksta

TRI GROŠA

Student: Aleksandar Vasiljević

Aleksandar Vasiljević, rođen u Trebinju, 9. marta 1994. godine, gdje je završio osnovnu i srednju školu, gimnaziju „Jovan Dučić“ – opšti smjer. Student Akademije umjetnosti u Banjoj Luci, Univerziteta Banja Luka, od 2019. godine na smjeru Dramatrugija, trenutno student treće godine. Pisac drame „Dnevnik nepoznate generacije“, drame „27“, dječije drame „Putem igračaka“, pisac pjesme „Zaborav“. U dosadašnjem radu na Akademiji adaptirao drame „Pelikan“ Augusta Stridberga, „Draga, naša Jelena“ Ljudmile Razumovske, „Tako je moralno biti“, Branislava Nušića, „Djeca Sunca“ Maksima Gorkog i pisac scenarija za snimljene filmove „Gdje će mama“, „Sam sebe pitam, sam sebi odgovaram“ i scenarija za film „So“ koji je nagrađen na konkursu Filmskog centra RS, a potom i na konkursu Kinoteke RS. Radio je kao dramaturg na predstavi Dječijeg pozorišta „Jablan“, bio predstavnik dramturga BiH na projektu Evropske unije „OMNIBUS EU“.

**SUTRA, 14.09. // U 17,00 // MALA SALA
PRATEĆI PROGRAM**

Benjamin Konjicija

Predstavljanje „Bread and Puppet Theater“

Bread and Puppet je jedna od najstarijih neprofitnih pozorišnih kompanija koje sa bave političkim teatrom. Riječ je o formi uličnog pozorišta, čije predstave se već više od 50 godina izvode širom svijeta. Jedno od najprepoznatljivijih obilježja *Bread & Puppet-a* je upotreba golemih lutki od papirne kaše (*papier-mâché*). Ove lutke, među kojima su neke visoke i do 6 metara, tradicionalno se koriste za komentarisanje svakodnevnih političkih i društvenih pitanja. U avgustu 2022. godine imao sam priliku raditi sa *Bread and Puppet*-ima, igrati u njihovim predstavama i učiti od njih u okviru njihovog Apprenticeship programa (Programa naukovanja) na njihovoј farmi u Gloveru, Vermont, SAD. Pripremajući i učestvujući u njihovim predstavama koje se izvode svakog ljeta - Circus (Cirkus), Pageant (Povorka) i Friday Night Show (Predstava petkom navečer) - učio sam o njihovoj estetici, filozofiji „Jeftine umjetnosti“ i načinu rada. Kroz ovo predavanje cilj mi je podijeliti stečeno znanje, ali i ponuditi uvid u autentičnu spiritualnost koju nude lutke i svijet Vermontha koji one nastanjuju.

KLOŠARENKO

EDO VON KORJENIĆ

VON OVO VON ONO

**KAKO TI U ŽIVOTU NIKAD NEĆE
BITI HLADNO**

Ako voliš
do zvijezda
i sanjaš
zabranjeni vrt ruža
treba samo
da se navikneš
da zebeš.

XII BUGOJANSKO LUTKARSKO BIJENALE
11.-15.9.2023.

DIREKTOR BIJENALA
Mirzaldrizović

KOORDINATOR BIJENALA
Elma Idrizović

UMJETNIČKI SAVJET BIJENALA
Mirza Idrizović
Vahid Duraković
Edin Kmetaš
Duško Mazalica
Ismir Fazlić
Tibor Oreč
Miroslav Mijatović
Dragan Komadina
Mario Ćulum
Senada Milanović
Dubravka Zrnčić-Kulenović
Goran Damijanac
Muhamed Nametak Hamica

ORGANIZACIONI ODBOR
Hasan Ajkunić
Mirza Idrizović
Vahid Duraković
Antonio Džolan
Edin Čatić Bato
Suad Velagić
Ermina Musić
Senada Milanović
Nedžad Milanović
Tidža Čaušević
Elma Idrizović
Adna Rizvan

STRUČNI ŽIRI
Nedžad Maksumić
Milivoje Mladenović
Toni Leaković

ŽIRI PUBLIKE
Tara Velagić
Ester Džolan
Noa Džolan
Una Ugarak
Elma Skeho
Nedim Ugarak
Emrah Bušatlić
Asja Ugarak
Eldar Bušatlić
Naida Bušatlić
Amer Sušić
Berina Duraković

MODERATOR OKRUGLIH STOLOVA
Strajo Kršmanović

ORGANIZATOR KULTURNIH AKTIVNOSTI
Vahid Duraković

PR ODJEL
Azra Huskić
Adin Kurbegović
Eldar Ramić
Emina Duradbegović

REDAKCIJA BILTENA
Nedžad Milanović, urednik
Ermina Musić, tehnički urednik
Senada Milanović
Suad Velagić
Mirza Bušatlić
Belma Šabić

SARADNICI REDAKCIJE BILTENA
Adin Kurbegović
Emina Duradbegović
Nejla Kadrić
Azra Huskić

FOTOGRAFIJA, SNIMANJE I MONTAŽA
Edin Čatić Bato

UREDNIK INTERNET STRANICE
Edin Čatić Bato

SARADNICI
Volonteri/učenici MSŠ Gimnazije Bugojno

TEHNIČKA EKIPA
Senad Imamović Struja
Edin Čatić Bato
Mahmut Ždralović
Jusuf Hozić Caci

DIZAJN PLAKATA I VIZUALNOG
IDENTITETA BIJENALA
Antonio Džolan

LEKTORICA
Senada Milanović

IZDAVAČ
JU KSC Bugojno

ZA IZDAVAČA
Mirza Idrizović, direktor

ŠTAMPA
Štampa Bugojno

VAŽNI BROJEVI I SERVISNE INFORMACIJE:
-POLICIJA 122
-VATROGASCI 123
-HITNAPOMOĆ 124
-PORTIRNICA KSC-a 030/509-722
-AUTOBUSNA STANICA 030/251-789
-HOTEL VILLA GRANDE 062/500-577
-DIREKTOR FESTIVALA 030/509-720
-UREDNIK BILTENA 061/796-877